

DZIEŃ DOBRY!

Gazeta Działostocka No. 1

QZIENNIK ILLUSTROWANY

Smierć zaczajona pod niewinną etykietą Najstraszliwsze gazy trujące produkowane tajnie w niemieckich fabrykach

LONDYN, 8. 10. Artur Gillian, sekretarz - generalny angielskiego związku zawodowego robotników przemysłu chemicznego, występuje dziś na łamach pisma „Sunday Referee” z oskarżeniem Niemiec o fabrykowanie gazów trujących. Gillian wymienia szereg fabryk i w szczególności gazów w nich wytwarzanych.

Fabryka „Opel” pod Frankfurtem nad Menem wytwarza straszny nowy gaz, którego składnikiem trującym jest arsenik. Gaz ten, w odróżnieniu od innych gazów, posiadających tylko pięć atomów, atakuje cały organizm ludzki, zarówno ze wewnątrz — powodując rany i oparzenia — jak i wewnątrz, wywołując wymioty. Autor twierdzi, że jedna cząstka gazu, rozpuszczona w 10 milionach cząstek powietrza, wystarczy dla skutecznego działania. W wypadku zagrożenia tego gazu nie pomaga maski ochronne, albowiem wymioty i kichanie zmusza do ich zerwania.

Fabryka „Von Heyden” pod Dreznem, napozór fabryka sacharyny, jest tak urządzona, iż w ciągu jednej nocy może ulec transformacji na fabrykę, produkującą specjalny gaz, którego składnikiem trującym jest hydrocyanek potasu. Fabryka chemiczna w Berlinie „Schering i Kahbaum”, czyni również doświadczenia z różnymi substancjami. Napozór fabryka ta — bardzo znana — zajmuje się wyrobem materiałów do wykładania szklanego i filmowego. Faktycznie jednak wytwarza gazy trujące, w których główną rolę odgrywają składniki chloru i bromu. Gaz ów wywołuje żwawienie i tymczasową ślepotę, przyczem jedna cząstka gazu na 5 milionów cząstek powietrza wystarczy.

Specjalny przetwórczość bromu, używanego dla gazu, wytwarzany jest w fabryce „Gehle” w Dreźnie.

Autor twierdzi, że posiada wiadomości o wielu innych fabrykach w Niemczech, wytwarzających gazy.

W Niemczech jest już dość dzisiaj gazów, lub też mogą one być w krótkim czasie fabrykowane, aby wszystkie główne miasta Europy

zostały pokryte całonocną śmiercią. BRUKSELA, 8. 10. Dzienniki belgijskie donoszą, iż pewien kupiec belgijski zdołał uzyskać z niemieckiej fabryki produktów chemicz-

nych granat, rzekomo wypełniony gazem trującym, który poddano doświadczeniom za zgodą władz wojskowych. Wynik doświadczeń stwierdzał,

iż żadna maska nie mogła obronić się przed tym gazem. Zapewniono, iż fabryka niemiecka wyrobiosa wielko ilości masków wypełnianych tym gazem.

Kogo wydał szubienicy lotr Harewicz

W 25-tą rocznicę stracenia s. p. Montwila-Mireckiego, rozmowa z wdową

W związku z 25-tą rocznicą stracenia s. p. Montwila-Mireckiego na atakach Gytadeli, korespondent Pata w Borysławiu zwrócił się do wdowy po s. p. Montwile Mireckim, zamieszkującej obecnie w Borysławiu.

Wdowa po s. p. Montwile Mireckim oświadczyła:

Dnia 9. b.m. między 25 lat od

chwili stracenia mego męża. Aresztowano go 28 listopada 1907 r. o godz. 14.30 w Warszawie przy ul. Sadowej. Równocześnie aresztowano mnie. Aresztowania dokonał Arystow, urzędnik policji przy pomocy członków ochrani i policji. Śledztwo trwało prawie rok.

Wyrok wykonano 9 paździer-

nika 1908 r. nad ranem. Na pół godziny przed egzekucją widziałam się z mężem po raz ostatni. W związku ze sprawą mego męża zostałam skazana na osiedlenie na Syberji. Córka moja, Bronisława, urodziła się 1 maja 1908 r. w więzieniu na „Pawli-

ku”.

S. p. Montwila Mireckiego, aresztowania rozpoznawcy został przez zdrajców obecnych przy tem, których nazwiska nie pamiętam. Obszerza monografia o moim mężu ukaże się niebawem w „Niepodległości”.

Akt oskarżenia przeciwko mnie i memu mężowi posiadamy dotychczas. Będzie on opublikowany na łamach jednego z czasopism warszawskich.

Po ogłoszeniu aktu oskarżenia ujawnione będą dalsze szczegóły naszego aresztowania i niecnej roli, jaką odegrał znani prowokatorzy.

Po wyroku skazującym na śmierć, mąż mój oświadczył: „Powiedźcie moim towarzyszom, że gdybym żył po raz wtóry, nie cofałbym się przed niezem, co zrobiłem”.

Ostatnie słowa jego, powiedziane na szafocie, były: „Niech żyje Polska niepodległa”.

Mąż mego i mnie bronił adw. Patek, obecny ambasador R.P. w Waszyngtonie.

W 25-tą rocznicę stracenia s. p. Montwila Mireckiego, znanego przywódcy b. organizacji bojowej dawnej PPS, zjawili się u p. Mireckiej delegacje licznych stowarzyszeń polskich oraz przedstawicieli władz miejscowych, i złożyły hołd pamięci zasłużonego bohatera narodo- wego. Delegacje wreczyły pani Mireckiej kwiaty o barwach na rodowych. Starosta powiatowy Chmielcecki wystąpił na recę pani Mireckiej depeusz z wyrazami czci.

Wizyta min. Titulescu w Warszawie jest ważnym zdarzeniem politycznym

Od wczoraj gości Warszawa d-ra Mikołaja Titulescu, ministra spraw zagranicznych zaprzyjaźnionej Rumunii.

Wizyta w Warszawie p. Titulescu jest jeszcze jednym podkreśleniem roli i znaczenia Polski w układzie sił Europy środkowej i wschodniej. Tym razem chodzi podobno głównie o t. zw. „Locarno Czarnomorskie”, które bezpośrednio objęłoby Rosję, Turcję, Rumunię, Grecję i Bułgarię, ale pośrednio zainteresowane byłyby Czechosłowacja i Jugosławia oraz Polska.

Wizyta ta — jak to przejrzyście stwierdza organ rumuński- go ministerstwa spraw zagranicznych „L'Independance Roumaine” — ma „znaczenie zupełnie

spacjalne”, musi być rozumiana jako „krok polityczny, pozostający w ramach polityki, która coraz wyższym rytmem przejawia się na wschodzie Europy”.

Przyjazd Mikołaja Titulescu do Polski jest stwierdzeniem wobec całej Europy i wobec Niemiec Hitlera i wobec koncernu „czterech” — że Warszawa stała się centrum układu mocarstwowego, mającego za zadanie i cel ubezpieczenie pokoju europejskiego przed każdym, kto by się ważył chcieć na wyjęcie choćby jednej cegiełki z gmachu, zbudowanego przed 14 laty w Wersalu.

W czasie audiencji, p. Prezydent udekorował p. ministra Titulescu wielką wstęgą orderu Orła Białego.

Wysokie to odznaczenie posiada zaledwie kilka osób zagranicą i tylko 14 osób w Polsce.

Po audiencji p. Prezydent po dejmował wysokiego gościa śniadaniem.

W godzinach popołudniowych p. minister Titulescu złożył wieńiec na grobie Nieznanego Żołnierza, poczem wizytował p. premiera Jędrzejewicza. Wieczorem p. minister Titulescu był po dejmowany obiadem przez p. ministra Becka.

Pobył ministra w Warszawie potrąwa dwa dni.

324.456.300 zł.

Według meldunków, jakie do wczoraj wpłynęły do Komisarzy Generalnego, ministra Starzyńskiego, kwota subskrypcji na Pożyczkę Narodową wynosi 324.456.300 zł.

Nie jest to jednak kwota ostateczna, gdyż meldunki napływają w większym ciągu.

Zadłużenie drobnego rolnictwa

a Bank Akceptacyjny

Nader ciężkie warunki, w jakich znalazło się rolnictwo, wymagały uporządkowania szeregu spraw, szczególnie w dziedzinie kredytów krótko-terminowych. W tym celu Rząd wydał ustawy tak zwane ochronne, a następnie ustawę z dnia 24 marca r. b. o Banku Akceptacyjnym, który drogą skonwertowania zadłużeń i rozłożenia spłat na okres dłuższy (do lat siedmiu) ma za zadanie ułatwić dłużnikom wywiązanie się ze swych zobowiązań.

Ażby z usług Banku Akceptacyjnego mogły skorzystać jak najliczniejszą rzeszę drobnych rolników, Związek Rewizyjny Spółdzielni Rolniczych okręgu białostockiego urządza konferencje dla wódcz kas Stępczyka. Będą one poświęcone omówieniu sprawy układów konwersyjnych z dłużnikami i pomocy Banku Akceptacyjnego i

Na rynku pracy

Z powodu braku zbytu została unieruchomiona fabryka Samuela Finkla (Łakowa 6). Bez pracy pozostało 46 robotników.

Samochód najechał na dorożkę

Samochód osobowy Nr. 7030, prowadzony przez szofera 42 p. p., Grzeszczuka, najechał dziś o godz. 1 w nocy na ul. Sienkiewicza z tyłu na powozona przez Jana Cithkowskiego (Nowowarszawska 13) dorożkę, którą chciał wyminąć. Dorożka ma złamane tylne koło, resor i błotnik.

Ogień w fabryce

W szarpani fabryki Sokola i Zylberfeniga przy ul. św. Rocha 5 zapaliły się odpadki, leżące na motorze elektrycznym. Ogień został ugaszony przez robotników przed przybyciem straży ogniowej. Straty wynoszą 3 tys. zł. Wypadków z ludźmi nie było.

odbędą się: w Wolkowysku 10 bm., w Grodnie 11 bm., w Suwałkach 12 b. m., w Białymstoku 13 b. m., w Bielsku Podlaskim 14 b. m., w Łomży 15 bm., w Ostrołęce 17 bm., i w Augustowie 22 b. m.

„Temida” skazana na więzienie

W kwietniu ub. roku współwłaściciel biura prób i podał „Temida” przy ul. Kilińskiego w Białymstoku: 37-letni Władysław Ociepek, 36-letni Kazimierz Wiśniewski i 37-letni Ryszard Poniatowski zobowiązali się przeprowadzić w imieniu niejakiego Józefa Komarnickiego szereg czynności prawnych, mających na celu uzyskanie przezeń części spadkowego majątku. Ustalono, że biuro „Temida” otrzyma za to 1000 zł., przy czym należność miała być uregulowana po wykonaniu przez biuro zobowiązania. Jako zabezpieczenie, że kwota ta zostanie wypłacona, Komarnicki wystawił 10 weksli in blanco po 100 zł. każdy. Zażywała je żona Komarnickiego, Zofia.

Biuro „Temida” obowiązku swego nie dokonało, a mimo to jego współwłaściciele weksle wypełnili i puścili je w obieg, dyskontując w różnych instytucjach finansowych. A kiedy Komarnicki ich nie wykupił — skierowali je do komornika. Po-

Na rynku w Białymstoku

Na rynku w Białymstoku notowano wczoraj następujące ceny ziarna, maki, chleba i paszy (za 100 kg.): pszenica — 20 zł., żyto — 13,50, jęczmień — 14, owies 14, gryka 17, mąka pszenna 65% — 42, 50% — 45, żytnia pyłkowa 65% — 26, razowa 90% — 16, chleb pyłkowy 65% — 26, razowy 90% — 16, koniczyna — 6, siano gruntowe — 5,20, polne — 6, błotne 4. słoma — 4 i ziemniaki 4,50.

Potrzeby przedmieść

Rozwijające żywą działalność Stow. Miesz. Przedmieść urządziło dnia 7 i 8 bm. dwa informacyjno-sprawozdawcze zebrania dla mieszkańców Słobody i Antoniuka oraz przyległych dzielnic. Na obu zebraniach omawiano w pierwszym rzędzie potrzeby tych przedmieść, któ-

re — gdy chodzi o oświetlenie i uporządkowanie ulic — są bardzo znaczne. Uznano, że zarząd m. Białegostoku ustosunkowuje się bardzo życzliwie do potrzeb przedmieść, że jednak zaspokojenie wszystkich tych potrzeb w krótkim czasie nie jest możliwe z powodu bardzo ciężkiej sytuacji finansowej miasta. To też roboty prowadzone będą stopniowo. Poruszano również sprawy kulturalno-oświatowe, a więc bibliotek, czytelni, odczytów i t. d.

„Wizyta” o północy przez wytłamane drzwi

Do mieszkania Marji Praczyk (Modlińska 12) wtargnął o północy z niedzieli na poniedziałek wytłamawszy drzwi 26-letni Jan Matejczyk, bez stałego miejsca zamieszkania, karany i poszukiwany przez sąd grodzki w Białymstoku. Matejczyk rzucał się na nią, usiłując ją zgwałcić. Praczyk bronila się całą siłą. Podczas szamotaniny się pobił i podarł na niej bieleźną. Zdołała się wyrwać z rąk zezwierzęconego napastnika, którego aresztowano i przekazała władzom sądowym.

zakodowani złożyli wówczas skargę do urzędu prokuratorskiego.

W wyniku przeprowadzonego śledztwa „Temidę” posadzono na ławie oskarżonych sądu okręgowego w Białymstoku. O zbadaniu świadków i wysłuchaniu stron sąd za wypelnienie weksli w niezgodzie z wolą wystawcy skazał: Ociepkę na rok, Wiśniewskiego — na 8 miesięcy i Poniatowskiego — na 6 miesięcy więzienia, przy czym na mocy amnestji pierwszym dwu zmniejszono wymiar kary do połowy, a Poniatowskiemu darowano karę całkowicie. Poza tym za użycie tych weksli i zdyskontowanie ich skazano: Ociepkę na rok, Wiśniewskiego zaś i Poniatowskiego — każdego na pół roku więzienia. Łączną karę wymierzono: Ociepkę rok więzienia, pozostałym po pół roku więzienia. Ponieważ Ociepek nie był w stanie złożyć wyznaczonej przez sąd kaucji w kwocie 500 zł. — osadzono go w więzieniu.

Podczas przewodu sądowego Józef Komarnicki oświadczył, że wpłacił Ociepcie 200 zł. na opłaty za czynności hipoteczne. Ociepek ze swej strony zeznał, że pieniądze te wręczył Michałowi Kuleszy, b. pracownikowi hipoteki. Kulesza nie dał wyraźnych wyjaśnień w tej sprawie, a ponieważ pismo, otrzymane z hipoteki, mówi, że kwota ta nie wpłynęła do kasy, p. prokurator Wojcicki zwrócił o nadesłanie odpisu zeznań niektórych oskarżonych i świadków w tej sprawie celem pociągnięcia Kuleszy do odpowiedzialności karnej.

Jeszcze jeden podrzutek na plebanji kościoła Farnego

Na schodach prowadzących do kuchni plebanji kościoła Farnego podrzucono w sobotę wieczorem dziecko, liczące około 4-eh tygodni. Przy dziecku znaleziono kartkę z napisem: „Dziecko jest ochrzczone, ma na imię Stanisław.” Umieszczono je w ochronie miejskiej.

Zgubiono dowód tożsamości na imię Józefa Gofela i pokwitowania Urzędu Skarbowego. Znalazcę uprasza się o zwrot do administracji.

Popierajcie L. O. P. P.

RAMON'A NOVARRO

Jubileuszowa kreacja, zaciemniająca wszystkie jego dotychczasowe sukcesy:

BEN HUR SKRZYDLATA FLOTA POGANIN MATA HARI

i teraz narazie szczyt wszystkiego

NOC W KAIRZE

Arcydzieło, które upaja wschodnimi melodjami i gorącym tchnieniem egzotycznej miłości

WKRÓTCE MODERN w kinie

MARLENA DIETRICH

Zachwyci i oszołomi zjawiskową grą w FILMIE NAD FILMAMI

Pieśń nad pieśniami

wg. powieści H. Sudermanna Reżyserji R. Mamouliana

Superprodukcja „Paramountu” Jutrow „APOLLO”